

Energetický regulační úřad
Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

V Jihlavě dne 4. března 2014

Č. j.: 02251/2014-ERÚ

Vážený pane předsedo vlády,

obracím se na Vás jako na premiéra i předsedu České strany sociálně demokratické formou otevřeného dopisu, abych jasně a veřejně deklarovala svůj zásadní nesouhlas s opakovanou snahou mého odstranění z funkce, a to před uplynutím řádného funkčního období (když se to nedaří jiným způsobem, je třeba změnit zákon), dále pokusem ovládnout Energetický regulační úřad (ERÚ) a destabilizovat energetický trh v České republice, tentokrát dokonce za cenu porušení evropských směrnic, s nedefinovaným dopadem na energetický trh.

Aktuální pokus o převzetí regulace energetiky nekontrolovatelnými skupinami (pravděpodobně nejen energetickým lobby) připravil svým pozměňovacím návrhem k novele zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) poslanec ČSSD a předseda podvýboru pro energetiku Milan Urban.

Vzhledem k programovému prohlášení Vaší vlády, kde se mimo jiné uvádí, že "vláda bude prosazovat ekonomický program pro Českou republiku, který je založen na podpoře podnikání, fungující a transparentní státní správě" a bude "usilovat o environmentální udržitelnost energetiky a udržení vysoké bezpečnosti dodávek energie při zachování přiměřených cen", považuji aktivity pana poslance Milana Urbana za jeho soukromou iniciativu, která není v souladu s cíli koaliční vlády.

Pan poslanec Milan Urban předložil pozměňovací návrh na rozsáhlou změnu organizace ERÚ a způsobu vydávání cenových rozhodnutí na poslední chvíli a v rozporu s doporučením předsedy Hospodářského výboru a zástupců Ministerstva průmyslu a obchodu. Jeho návrh změn je v rovině právní v rozporu s právním řádem České republiky a evropskou legislativou, zejména tzv. třetím legislativním balíčkem, v rovině věcné směřuje k zásadnímu ohrožení funkčnosti

a nezávislosti ERÚ jako regulačního úřadu. Za dva nejvážnější pokusy paralyzovat ERÚ vidíme snahu o vytvoření tzv. rotujícího předsednictví, které je v přímém rozporu se směrnicí 2009/72/ES, a dále snahu fakticky znemožnit cenovou regulaci z důvodu možnosti protahování řízení v otázce cenových rozhodnutí.

Pan poslanec Milan Urban tak chce do původní tzv. malé novely energetického zákona, která měla pouze vyjasnit způsob vybírání poplatků na podporu obnovitelných zdrojů, vložit klíčové změny s dopadem na celý energetický trh, a to bez jakékoliv odborné diskuse a se snahou obejít standardní meziresortní připomínkové řízení.

Za takovou překotnou snahou je třeba hledat nějaký motiv. ERÚ pod mým vedením historicky poprvé významně snížil ceny pro konečné spotřebitele za regulované složky elektřiny i plynu, zastavil nekontrolovatelný růst poplatků za obnovitelné zdroje, pojmenoval příčiny a systémové chyby při udělování licencí obnovitelným zdrojům, zejména solárním elektrárnám. Rovněž jsem zahájila řadu kroků vedoucích k posílení ochrany práv spotřebitelů, zřídila jsem funkci energetického ombudsmana, aktivně pracuji na tom, aby na spotřebitele v České republice nedopadla tíže energetické chudoby, která podle posledních údajů Eurostatu ohrožuje až 20 procent českých domácností. Poprvé v historii jsem také významně posílila naši úlohu v mezinárodních strukturách v rámci Evropské unie, například vytvořením pracovní skupiny regulátorů zemí V4. Všechna tato opatření znamenají snížení prostoru pro nepřiměřený zisk regulovaných subjektů a z toho důvodu mohou být velkými energetickými hráči a zájmovými skupinami vnímána negativně.

Nelze se ubránit dojmu, že pozměňovací návrhy pana poslance Milana Urbana jsou ve skutečnosti snahou „nějaké skupiny“ destabilizovat Energetický regulační úřad a zbavit jej nezávislosti v okamžiku, kdy se dokončuje přijetí pravidel jednotného evropského energetického trhu REMIT, že jde o narušení procesu přijetí pravidel IV. regulačního období v plynárenství, nového tarifního modelu v elektroenergetice a dalších kroků, které mají za cíl snížení cen energií pro konečné spotřebitele.

V této souvislosti je nutné definovat osobní zájem poslance Milana Urbana v oblasti biometanu jako nového zdroje OZE podporovaného z veřejných prostředků, což se mu přes jeho velké úsilí nepodařilo prosadit. S tímto „zájmem“ může souviset i připravovaná regulace vodního hospodářství nezávislým regulátorem, ke které jsme připravili v uplynulých týdnech možný harmonogram postupu a náš zájem se tohoto úkolu ujmout.

Je tedy na místě se ptát, zda pan poslanec Milan Urban připravil tuto změnu jako reakci na již dosažené snížení cen a plán ve snižování cen pokračovat? Je to reakce na snahu o spravedlivé nastavení nových pravidel regulace v plynárenství i elektroenergetice? Reakce na přípravu nových tarifních modelů, jejichž zavedení má opět za cíl snížení cen? Je to odplata za to, že jsem poukázala na systémová selhání státu v oblasti podpory obnovitelných zdrojů a snažila se napravit situaci tak, aby neměla retroaktivní dopad? Je to odplata za to, že jsem nepodpořila jeho návrh na nepřiměřenou podporu biometanu? V souvislosti s biometanem jsem poslancem Milanem Urbanem jako předsedkyně nezávislého regulačního orgánu vydírána.

V kontextu celkového dění se domnívám, že za snahou pana poslance Milana Urbana není snaha o lepší funkčnost energetického trhu a rovných podmínek pro všechny jeho účastníky. Je to pouze další pokus jak mě dostat z pozice předsedkyně Energetického regulačního úřadu. Nevychází celá dlouhá řada pokusů, tak změním zákon. To nemůže být logická úvaha politika – poslance, ale vazala zájmových skupin. Výstižně je tato problematika popsána ve výroční zprávě BIS za rok 2012 pod bodem Organizovaný zločin – a to v oblasti mimo jiné prolobbovaných zákonů na vysoké úrovni, kdy dopady do společnosti mají nedozírné negativní následky, zatímco příslušným zájmovým skupinám přináší dlouhodobě garantované vysoké zisky.

Vážený pane předsedo vlády, žádám Vás, abyste se o tento alarmující pokus poslance Vaší strany o oslabení regulace energetiky osobně zajímal a abyste se zasadil o řádné projednání a odborné posouzení dopadů jeho návrhů. Jsem kdykoliv připravena osobně vysvětlit, jak negativní dopady navrhovaných změn ovlivní kontrolu státu nad energetickými odvětvími.

S úctou

Vážený pan
Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády České republiky
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana